

Jírovcová alej v Dolních Tošanovicích (Třinecko)

Foto: Marcela Klemensová

Jedná se o zaklenutou alej, která byla vysázena v 20. letech minulého století. Výsadba je připisována místnímu významnému rodu Chlumských, jejichž potomci zde dosud žijí. Alej tvoří převážně jírovec maďal (*Aesculus hippocastanum*) s příměsí dalších dřevin (břízy, javory). Původních mohutných jírovců zde dosud stojí více než 100. Alej je tedy významnou historickou a krajinnou dominantou. Obklopují ji zemědělské pozemky, v současnosti převážně s lučnými porosty. Parcela s místní komunikací, je ve vlastnictví obce. Většina stromů však vyrůstá už na pozemcích soukromých vlastníků.

Jírovce jsou, až na několik výjimek, stále v poměrně dobrém stavu, i přes negativní vlivy způsobené provozem komunikace a zemědělským využíváním navazujících pozemků. Při pokračující absenci vhodné údržby a osvětové činnosti se to však velmi rychle může změnit. Někteří z vlastníků v obavě, že nebudou moci prokázat zajištění bezpečnosti stromů na svém pozemku, již podali podnět k prověření možnosti kácení některých úseků aleje. Odborný posudek zpracovaný AOPK v Ostravě našťastí většinu návrhů na kácení nedoporučil.

Zvýšení bezpečnosti silničního provozu v aleji

Riziko dopravních nehod lze výrazně snížit realizací jednoho z pasívních bezpečnostních prvků – natřením kmenů stromů bílými reflexními pruhy. Toto opatření Arnika prosazuje již několik let, a podařilo se jí takto ošetřit již 5 alejí ve Středočeském, Moravskoslezském a Zlínském kraji a v kraji

Vysočina. V Dolních Tošanovicích jsme bílé pruhy natírali v říjnu loňského roku ve spolupráci se starostou obce panem Pavlem Blablou a cestmistrovstvím ve Frýdku - Místku. Na nátěr bílou netoxickou barvou Balakryl přispěli dárci z celé České republiky. Mnozí z nich nás přišli podpořit přímo do aleje a natřeli si svůj strom sami.

Dolní Tošanovice

Dolní Tošanovice patří mezi nejstarší obce na Těšínsku. Obec byla založena v roce 1305. Rozkládá se po obou stranách bývalé císařské, dnes státní silnice I. třídy Frýdek - Český Těšín nedaleko Žermanické přehrady ve zvlněné těšínské pahorkatině nedaleko severních výběžků Moravskoslezských Beskyd.

Turisticky zajímavými objekty v obci jsou římskokatolická kaple, bývalé velkostatky Dolní dvůr ze 17. století a Lesní dvůr. Oba statky jsou dnes ve vlastnictví rodu, z něhož pocházel významný chirurg Vítězslav Chlumský, autor řady lékařských vědeckých prací, žijící na přelomu 19. a 20. století. Okolí obce je v současnosti zpřístupněno řadou pěších tras, cyklostezek i hiposteze. V dosahu obce je Žermanická přehrada s řadou příležitostí pro vodní sporty a také horský masiv Beskyd se svými přírodními atraktivitami a překrásnými výhledy. Obec je součástí mikroregionu povodí Stonávky, stejně jako Hnojník a Komorní Lhotka, se kterými je spojena cyklostezkou. Do bylinných lázniček v Komorní Lhotce tak lze putovat od Žermanické přehrady jírovcovou alejí v Dolních Tošanovicích a lípovou alejí mezi Hnojníkem a Komorní Lhotkou.

RNDr. Marcela Klemensová

Arnika, Centrum pro podporu občanů